

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR**

**CONCURSUL NAȚIONAL UNIC PENTRU OCUPAREA POSTURILOR
DIDACTICE DECLARATE VACANTE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

PROGRAMA
PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA POLONĂ MATERNĂ

- profesori -

Aprobată prin O.M.Ed.C. nr.5287/15.11.2004

**- București -
2004**

Notă de prezentare a programei pentru examenul de ocuparea posturilor didactice și de titularizare în învățământ

Programa pentru examenul de ocuparea posturilor didactice și de titularizare în învățământ la specialitatea limba și literatura polonă (maternă) se adresează profesorilor absolvenți de învățământ superior de lungă durată. A fost revizuită în scopul corelării ei cu planul cadru de învățământ și curriculum național, înscriindu-se astfel pe coordonatele reformei învățământului românesc. Această corelare se reflectă totodată atât în formularea tematicii, cât și în cea a bibliografiei. Programa de față prezintă în mod echilibrat conținutul științific actualizat, teme intra- și interdisciplinare, aspecte teoretice și aplicative, practice, demonstrative. Programa de față cuprinde teme care reflectă capacitatea de corelare a didacticii specialității cu cerințele psiho-pedagogice specifice diferitelor vârste; teme care vizează activitățile extra-curriculare și activitățile de consiliere și orientare.

Programa pentru examenul de ocuparea posturilor didactice și titularizare în învățământ cuprinde numai teme obligatorii pentru specialitatea și didactica acesteia.

În ceea ce privește metodică predării limbii polone, programa urmărește împreună cu disciplinele pedagogice, perfecționarea pregătirii metodice a profesorilor în vederea creșterii eficienței predării limbii polone în învățământul primar, gimnazial și liceal, contribuind într-o viziune integratoare, alături de cursurile de limbă, literatură și civilizație la desăvârșirea competenței lor profesionale.

Competențe de bază

Competențele de bază ale cadrului didactic cerute la examenul de ocuparea posturilor didactice și de titularizare derivă din obiectivele și conținutul învățământului, precum și din rolurile / funcțiile cadrului didactic.

Acestea sunt:

- comunicativitatea, empatia, învățarea, conducerea,
- diagnoza, prognoza și proiectarea unei lecții,
- organizarea, îndrumarea, dirijarea, evaluarea și decizia,
- comunicarea fluentă, expresivă, coerentă,
- cunoașterea elevului,
- creativitatea.

Competențe psiho-pedagogice și metodice

- înțelegerea obiectivelor învățământului contemporan
- prelucrarea, transformarea, adaptarea și dezvoltarea conținuturilor prin aplicarea în situații educaționale specifice,
- realizarea sistemelor de corelații între conținuturile asimilate

TEMATICA PENTRU EXAMENELE DE OCUPAREA POSTURILOR DIDACTICE ȘI TITULARIZARE

LIMBA POLONĂ

1. Clasificarea și articularea consoanelor. Trăsături caracteristice ale sistemului fonologic al limbii polone.
2. Criteriile de repartizare a desinențelor în sistemul paradigmatic substantival. Categoriile nominale. Particularități ale sistemului flexionar în limba polonă.
3. Declinarea adjectivală a unor substantive. Clasificarea adjectivelor. Funcțiile sintactice ale adjectivelor.

4. Categoriile morfologice ale verbului. Relația dintre aspectualitate și temporalitate. Modurile personale și nepersonale. Formarea și utilizarea participiilor în limba polonă.
5. Structura lexicului limbii polone după originea cuvintelor. Interferențe lexicale româno-polone. Mijloace de îmbogățire a vocabularului. Clasificarea formanțelor.
6. Clasificarea propozițiilor și a frazelor în limba polonă. Particularități ale sintaxei.
7. Probleme ale limbii literare polone. Analiza stilistică a textului literar.

BIBLIOGRAFIE

1. W. Doroszewski, Podstawy gramatyki polskiej, Warszawa, 1963.
2. Z. Klemensiewicz, Podstawowe wiadomości z gramatyki języka polskiego, wyd.5, Warszawa, 1965.
3. Gramatyka opisowa języka polskiego z ćwiczeń, pod redakcją W. Doroszewskiego i B. Wieczorkiewicza, t. I-II, Warszawa, 1968.
4. S. Szober, Gramatyka języka polskiego, wyd.6, Warszawa, 1981.
5. J. Tokarski, Fleksja polska, Warszawa, 1973.
6. Współczesna polszczyzna, pod redakcją Haliny Kurkowskiej, Warszawa, 1981.
7. Gramatyka współczesnego języka polskiego, Morfologia, pod redakcją Renaty Grzekorczykowej, Romana Laskowskiego, Henryka Wrobla, Warszawa, 1984.
8. Halina Kurkowska, S. Skorupka, Stylistyka polska, Warszawa, 1959.
9. Elena Deboveanu, Limba polonă contemporană, partea I și II, București, CMUB, 1973-1977.
10. Mihai Mitu, Cercetări lingvistice și literare româno-polone, București, 1996.

LITERATURA POLONĂ

1. Renașterea polonă. Modele umane și artistice.
2. Barocul în literatura polonă.
3. Iluminismul polonez. Literatura și tendințele reformatoare.
4. Creația lui Ignacy Krasicki.
5. Romanticismul polonez și caracterul lui.
6. Creația și rolul marilor romantici polonezi.
7. Literatura polonă în epoca pozitivistă (proza socială, romanul istoric).
8. Neoromanticismul polonez (lirica epocii, romanul lui St. Żeromski și Wł. Reymont, dramaturgia lui St. Wyspiański).
9. Literatura interbelică (orientarea Skamander, proza neorealismă - Zofia Nałkowska, Maria Dąbrowska).
10. Proza lui W. Gombrowicz și a lui Bruno Schulz.
11. Orientări în literatura postbelică. Periodizări și delimitări.

BIBLIOGRAFIE

1. Ig. Chrzanowski, Historia literatury niepodległej Polski, Warszawa, 1968.
2. I. C. Chițimia, Istoria literaturii polone, București, 1972.
3. J. Kleiner, Zarys dziejów literatury polskiej, Wrocław, 1963.
4. J. Krzyżanowski, Dzieje literatury polskiej, Warszawa, 1972.

5. J. Krzyżanowski, Historia literatury polskiej, Warszawa, 1978.
6. C. Geambașu, Maria Dąbrowska, București, 1996.
7. Ion Petrică, Studii polono-române, București, 1994.
8. S. Velea, Istoria literaturii polone, (3 vol.), București, 1986-1995.
9. S. Velea, Relații culturale româno-polone (coordonator: I. Petrică), București, 1982.

METODICĂ

1. Scopurile și obiectivele procesului didactic.
2. Planul de învățământ (stabilirea obiectelor de învățământ, programele școlare și manualele).
3. Scopurile și sarcinile învățământului (elaborarea noilor cunoștințe, fixarea cunoștințelor însușite, formarea priceperilor și deprinderilor).
4. Principiile didactice (sistematizarea cunoștințelor, principiul legării teoriei de practică, principiul intuiției, gradarea dificultăților, principiul temeiniciei rezultatelor învățământului).
5. Metodele de învățământ (observarea, activitatea verbală, activitatea practică, verificarea și aprecierea rezultatelor învățământului).
6. Organizarea activității școlare (structurarea lecției, tipurile de lecție, pregătirea lecției).
7. Planificarea activității didactice (planul periodic al activității didactice).
8. Valorile personale ale profesorului. Rolul cadrelor didactice în modernizarea și dinamizarea procesului de învățământ.
9. Teorii și concepții moderne în domeniul didacticii. Metode moderne de predare în învățământul contemporan.

BIBLIOGRAFIE

1. Wincenty Okon, **Didactica generală**, Editura Didactică și Pedagogică, București 1974;
2. Czesław Kupisiewicz, **Niepowodzenia dydaktyczne, przyczyny oraz niektóre środki zaradcze**, PWN, Warszawa 1965;
3. Stefan Rudnianski, **Jak się uczyć**, PZWS, Warszawa 1963;
4. Zbigniew Pietrasinski, **Sztuka uczenia się**, Wiedza Powszechna, Warszawa 1961;
5. S. Ivanov, **Planowanie lekcji. Zagadnienia dydaktyki**, PZWN, Warszawa 1960.

